

şısındaki tutumuyla (O. Senemoğlu), dilbilimcinin çeşitli diller karşısındaki tutumunun (B. Vardar) benzerlik yarattığı görüşünde birleşildi, karşılıklı etkileşim içinde yine de ilk etkileyenin kim olduğunun araştırılması gerektiği vurgulandı (M. Rifat) ve ister dilbilimin içinde kalınsın ister göstergebilime yönelinsin temel sorunun yine de **birim**'lerin bulgulanması olduğu savı ileri sürüldü (B. Vardar). Helbo günümüzde artık **tümgöstergebilim** çalışmalarına ağırlık verildiğini, ama tümü kapsayıcı genel bir göstergebilimin çok zor gerçekleştirilebileceğini açıkladı, tiyatro alanındaki akımları (salt betiği temel alan; hem betiği hem gösteriyi temel alan; çokdüzgünlükten söz eden akımlar) özetledi, ardından, hem tiyatro göstergebilimindeki hem de genel göstergebilimdeki çeşitli sorunları (özne, yetkilendirim, kıplıklar vb.) ele aldı. Bu arada genel göstergebilimin çerçevesini belirleme yollarına değindi; Saussure'e, Sebeok'a, Greimas'a, Kristeva'ya, vb. bilim adamlarının görüşlerine yöneldi, bunların kimi açılardan benimserken kimi açılardan da eleştirdi, ama sonuçta söz edim kuramına bağlı kaldığını belirtti.

B. Vardar, Helbo'nun ileri sürdüğü görüşlerin temelde üçlü öğeler içerdiğini, gerek akımları, gerek sorunları, gerek tanımlama yöntemlerini araştırırken bilginin üçlü öbeklere yöneldiğini, bu açıdan da Saussure doğrultusundan çok Peirce doğrultusunda yer aldığını öne sürdü, bugünkü göstergebilimsel çalışmaların gösteren/gösterilen ikilisini birlikte çözümlenmeye yöneldiğinde dilbilim çizgisi üstünde yer alabileceğini, ama salt gösterilene yönelerek anlamın derin yapılarını araştıran göstergebilimin, dilbilim dışı özellikler taşıdığını belirtti, her iki bilime (dilbilim, göstergebilim) yönelik tanımlamaların çözümlenen olgu ve benimsenen **yönteme** göre yapılması gerektiğini özellikle vurguladı.

Helbo'nun belirttiği akımların uzlaştırılıp uzlaştırılmayacağı (M. Rifat), tiyatro göstergebiliminden tiyatro adamlarının ne ölçüde yararlanabilecekleri (O. Senemoğlu) soruları ortaya atıldı.

Hem tiyatro olgusunu yeniden değerlendirmeye hem de genel göstergebilim sorularının değişik açılardan tartışmaya olanak sağlayan bu söyleşiler, Y. D. Y. O. nda son yıllarda sürdürülen etkinliklere yeni bir boyut daha katmış ve bu tür çalışmaların ne denli yararlı, ne denli sağlıklı çözümlere yol açtığını bir kez daha kanıtlamıştır.

M. RIFAT

«DİL ÖĞRETİMİNDE İŞLEVSEL - KAVRAMSAL YAKLAŞIM» TOPLU ÇALIŞMASI

İ. Ü. Yabancı Diller Yüksek Okulu İngilizce Bölümü 29, 30, 31 Mayıs 1980 günleri «Dil Öğretiminde İşlevsel - Kavramsal Yaklaşım» konusunda bir toplu çalışma yaptı. B. Vardar'ın yabancı dil öğretiminde «işlevsel yaklaşım»ın yararını ve yabancı dil öğretiminde değişik yöntemlerin denenmesinin uygun olacağını belirtmesinden sonra R. Freeman yabancı dil öğretiminin düzenlenmesinde göz önünde tutulacak etmenleri ve bugün geçerli sayılan «işlevsel yaklaşım»ı tanıttı. Ardından 1980 - 1981 öğretim yılında Y.D.Y.O. İngilizce bölümünde kullanılmak üzere seçilmiş olan ders kitapları gözden geçirildi.

Ö. D.